

Beleidsplan herdenkingen en viering 2024

Inleiding en doel

De Stichting 4 en 5 mei Woerden stelt zich ten doel het organiseren van alle jaarlijkse dodenherdenkingen in de (toenmalige) gemeente Woerden, in het bijzonder bij de oorlogsmonumenten op de Algemene Begraafplaats, aan de Meeuwenlaan en aan de Prins Bernhardlaan in Woerden. Daarnaast houdt de stichting zich bezig met het organiseren van bevrijdingsfeesten te Woerden en voorts alles wat daarmee in de meest uitgebreide zin van het woord verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Vieringen en herdenkingen in inmiddels ook de tot de gemeente Woerden behorende dorpen Harmelen, Kamerik en Zegveld worden door andere instellingen georganiseerd.

De organisatie van haar activiteiten verzorgt de stichting deels door inzet van eigen menskracht (de bestuursleden), maar vooral ook in samenwerking met een breed scala aan verenigingen en maatschappelijke instellingen binnen de gemeente Woerden. Bovendien wordt nauw samengewerkt met het Woerdense gemeentebestuur.

Geschiedenis en samenwerking

De Stichting 4 en 5 mei Woerden werd opgericht in 1980 onder de naam Stichting Viering Bevrijdingsdag – Herdenking Gevallen Woerden. Aanleiding was toen om de herdenking en de viering op respectievelijk 4 en 5 mei beter te stroomlijnen. Tot die tijd waren er in Woerden weliswaar jaarlijkse herdenkingen op 4 mei geweest, terwijl in elk geval eens per vijf jaar een viering van de Bevrijdingsdag plaatsvond, maar daar stond geen vaste organisatie achter.

In de loop van de jaren zijn, naast deze stichting, twee nieuwe groeperingen ontstaan. De ene organiseerde een herdenking, ook op 4 mei, bij het 'Namenmonument' op de Algemene Begraafplaats aan de Meeuwenlaan in Woerden, de ander een herdenking bij het Joodse monument aan de Prins Bernhardlaan.

De huidige Stichting 4 en 5 mei is ontstaan uit een samengaan van deze drie organisaties.

De stichting wil zich, naast de herdenkingen en de viering van de bevrijding, ook inzetten voor het in een breder kader plaatsen van 4 en 5 mei en de door haar jaarlijks georganiseerde herdenking op Jom Hasjoa, de gedenkdag voor de Joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

Kernbegrip daarin is de leus: Vrijheid is niet vanzelfsprekend. Daarmee wil de stichting onderstrepen dat waakzaamheid nodig blijft om de vrijheden zoals Nederland die sinds 5 mei 1945 (weer) kent, te handhaven. Ook wil de stichting laten zien dat die vrijheden na 1945 op tal van plaatsen in de wereld ter discussie staan of hebben gestaan. Om de bewustwording daarvan te versterken wordt in de aanloop naar 4 en 5 mei veel aandacht besteed aan educatieve projecten, onder meer met en voor scholen, exposities, theater- en filmvoorstellingen en lezingen rond thema's die betrekking hebben op oorlog, verzet en vrijheid. Hiermee wil de stichting nadrukkelijk jongeren bereiken, maar ook de rest van de Woerdense bevolking.

Om dit alles te realiseren wordt steeds de samenwerking gezocht met onderwijs, Kuvo (Stichting Kunstzinnige Vorming Woerden), Theater Het Klooster, Annex Cinema, Stadsmuseum Woerden, Bibliotheek Het Groene Hart, RPL-fm (lokale omroep), ondernemersverenigingen en talrijke sociaal-

culturele verenigingen en instellingen in Woerden, waaronder koren, muziekverenigingen, theatergroepen, scouting Woerden en Stichting Open Akoestisch Platform Woerden. Die samenwerking heeft een tweeledig doel. Allereerst wil de stichting activiteiten organiseren die kunnen rekenen op een breed draagvlak in de samenleving. Daarnaast is het stichtingsbestuur niet in staat om alle beoogde activiteiten zonder hulp van derden te realiseren.

Activiteiten

De doelstellingen van de stichting kunnen als volgt worden samengevat:

1. Jom Hasjoa
Het organiseren van een herdenking van de Joodse slachtoffers in Woerden bij het Joodse Monument aan de Prins Bernhardlaan. Dit gebeurt op Jom Hasjoa, de jaarlijkse Joodse gedenkdag voor deze slachtoffers. Ten opzichte van de door ons gehanteerde kalender is dit een steeds wisselende dag in april of mei.
2. Dodenherdenking
 - Het organiseren van een herdenking op 4 mei bij het Namenmonument op de Algemene Begraafplaats aan de Meeuwenlaan.
 - Het organiseren van een herdenking op 4 mei bij de gedenkzuil aan de Meeuwenlaan
3. Bevrijdingsdag
Het organiseren van festiviteiten op 5 mei. Het streven is om elk jaar op feestelijke wijze aandacht te besteden aan de Bevrijdingsdag met in ieder geval een muziekfestival op het Kerkplein.
4. Educatief programma
Het organiseren van diverse educatieve activiteiten (voorstellingen, lezingen, exposities e.d.) in de aanloop naar 4 en 5 mei.
5. Herdenking einde Tweede Wereldoorlog
Het organiseren van de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog op 15 augustus op de Algemene Begraafplaats aan de Meeuwenlaan.
6. Schuldige plekken
Op veel plekken in de Woerden staan jaarlijks van half april tot half mei de panelen van de Schuldige plekken. En ook in Zegveld, Kamerik en Harmelen worden er enkele geplaatst. De Woerdense fotograaf Hans van Ommeren presenteerde in 2015 de eerste versie van zijn Schuldige plekkenroute, een wandeling langs diverse locaties in Woerden waar zich belangrijke gebeurtenissen hebben afgespeeld in de Tweede Wereldoorlog. De banieren van toen zijn al enkele keren verbeterd, maar in 2023 zijn ze door de stichting 4 en 5 mei Woerden geheel vernieuwd: de teksten zijn geüpdated, de foto's zijn uitgebreid en de kwetsbare banieren zelf zijn vervangen door kunststof panelen.
7. Stolpersteine
Sinds 2021 zijn in Woerden 14 Stolpersteine gelegd. In de komende jaren beziet de stichting of hieraan nog uitbreiding kan worden gegeven in de dorpskernen van de gemeente Woerden.

De realisatie van de doelstellingen 1 t/m 3 is gebaseerd op de met het oog op deze herdenkingen door de stichting ontwikkelde draaiboeken. Hierin staan de stappen die moeten worden gezet in de voorbereiding van de plechtigheden.

Voor de realisatie van de doelstellingen 4 en 5 wordt door het bestuur van de stichting in een vroeg stadium (mei of juni van het jaar vóór de activiteiten) contact gelegd met Kuvo, onderwijs en diverse andere beoogde partners. In het najaar wordt een voorlopig programma gemaakt, dat met de verschillende deelnemers wordt besproken. In de daaropvolgende maanden wordt dit programma steeds gedetailleerder, tot het in het voorjaar van het betreffende herdenkings- en vieringsjaar kan worden vastgesteld.

Voor de realisatie van punt 6 werkt de stichting samen stichting Sinar Maluku.

Organisatie

Naam: Stichting 4 en 5 mei Woerden
Postadres: 's-Gravensloot 122, 3444 BJ Woerden
Mailadres: info@4en5meiwoerden.nl
Website: www.4en5meiwoerden.nl
KvK-nummer: 41172589
RSIN nummer: 804129332

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit een oneven aantal (onbezoldigde) leden (minimaal drie). Momenteel zijn dit:
J.T. van Es, voorzitter
L. F. Harthoorn, vice voorzitter
S. Kramer, secretaris
W.J.A. Brak, penningmeester
M.M. de Kogel, lid

Financiën

De stichting beschikt niet over een eigen vermogen en is voor haar inkomsten afhankelijk van subsidies en schenkingen.
Een vaste subsidie wordt jaarlijks beschikbaar gesteld door het Woerdense gemeentebestuur.
Daarnaast wordt ieder jaar, met succes, een beroep gedaan op verschillende fondsen die Woerden tot hun werkgebied hebben.
Een deel van de inkomsten is afkomstig uit schenkingen van particulieren. Daarnaast draagt een toenemend aantal ondernemers in geld en/of goederen bij aan het programma of onderdelen daarvan.